

DOMMERHÅNDBOK 2020

SÅ MANGE SOM MULIG SÅ LENGE SOM MULIG

INNHold

1.0	Dommere i Frei Fotballklubb	3
1.1	Kompetanse	3
2.0	Hva kjennetegner en Freidommer?	3
3.0	Klubbdommere	4
3.1	Rutiner før, under og etter kamp	4
4.0	Rekruttdommere	5
4.1	Rutiner før, under og etter kamp	5
5.0	Utstyr dommere	6
5.1	Klubbdommere.....	6
5.2	Rekruttdommere.....	6
5.3	Kretsdommere	6
6.0	Dommeransvarlig	7
7.0	Nyttige lenker.....	8

1.0 Dommere i Frei Fotballklubb

Frei Fotballklubb har de senere årene hatt et sterkt fokus på dommerrekruttering for medlemmer i egen klubb. Vi ønsker at aktive spillere (og spillere som ikke lenger er aktiv), skal få muligheten til å bli kjent med dommerrollen gjennom å dømme klubbkamper.

Frei Fotballklubb har mange aktive lag i barnefotballen og det spilles stort sett flere kamper hver dag på Omsundet eller Rensvik Kunstgressbane som trenger en dommer.

1.1 Kompetanse

I forbindelse med dette legger vi til rette for klubbdommerkurs i egen klubb en gang i året. Dette kurset holdes fortrinnsvis for klubbens 15-åringer, men er også åpent for andre interesserte. Klubbens dommeransvarlig har hovedansvaret for denne oppfølgingen.

Dommere som viser interesse for dommergjerningen, vil senere få muligheten til å klatre på dommerstigen. Da er rekruttdommerkurs neste steg på veien.

Frei Fotballklubb skal være en klubb som satser på dommere.

2.0 Hva kjennetegner en Freidommer?

- Er positiv og glad, men bestemt.
- Har godt kjennskap til regelverket.
- Tar alle kamper på alvor og viser interesse uansett nivå.
- Praktiserer Fair Play og gode verdier.
- Har mot til å ta beslutninger.
- Er god på å kommunisere.
- Har et smil, selv om kampene blir hektiske.

3.0 Klubbdommere

Klubbdommere i Frei Fotballklubb dømmer miniturneringer og barnefotballkamper i egen klubb. Her er det mange kamper hver uke, og for de mest ivrige dommerne mulighet til å få mange kamper i løpet av sesongen.

Klubbdommerne får utdelt sin personlige fløyte. Denne må du ta med deg til hver kamp. På begge våre hjemmebaner finner du en «klubbdommerdrakt» eller «klubbdommervest» som du kan bruke når du dømmer. Ellers må du huske å kle deg etter været.

I barnefotballen skal det ikke telles mål. Du trenger derfor ikke å notere mål og målscorende underveis. Du skal heller ikke levere noen kamprapport etter kampen. Kamper i barnefotball skal i all hovedsak ses på som en lek, og du som dommer skal fungere som en veileder.

I Frei FK har vi en egen Facebookside for alle våre dommere. Her foregår all kommunikasjon knyttet til dommere og dømming av kamper i Frei FK. Dommeransvarlig administrerer denne gruppen og gir beskjed om hvem som dømmer hvilke kamper.

Du får betalt for kampene du dømmer i barnefotballen, men det er litt ulike satser avhengig av hvilke kamper man dømmer. Betalingen får du av hjemmelagets lagleder rett etter kampslutt.

3.1 Rutiner før, under og etter kamp

Før kampen må du kle deg på en presentabel måte, slik at du ser ut som en fotballdommer. Deretter tar du kontakt med begge lags trenere/lagledere, presenterer deg og forteller at du er kampens dommer. Det er lurt å ta en prat på forhånd om hvordan du ønsker at kampen skal foregå og at det er du som dommer som har ansvaret for dømmingen ute på banen. Legg til rette for en Fair Play-hilsen før kampstart.

Under kampen må du huske på at du er der for at barn og unge skal ha det kjekt med fotball. Ofte kan det være lurt å veilede en del, spesielt for de yngste. Det er viktig å være tydelig med fløytebruken din. Da er det enklere for både spillere og trenere å forholde seg til dømmingen din. Du skal også ha oversikt over tiden. Hvis du føler at noen blir for høylytte, så er det lov til å si fra.

Etter kampen legger du til rette for at lagene kan takke for kampen. Det er også viktig at du takker trenere og lagledere på begge lag for kampen. Husk at du skal få betaling for jobben du har gjort.

4.0 Rekruttdommere

Som rekruttdommer er det fotballkretsen som styrer mye av dommerhverdagen din. Det er de som setter opp hvilke kamper du skal dømme, og avgjør også hvilke kamper du får lov til å dømme (dommerrangering). Det er gjennom dømmingen din at du har mulighet til å vise fremgang og utvikling.

I tillegg til de allerede utdelte kampene som du har fått, kan du søke på ledige oppdrag i FIKS. Da må du logge deg inn med FIKS-brukeren din og trykke på «Ledige oppdrag». Her er det opp til deg selv hvor ivrig du ønsker å være.

Av og til kan det hende at fotballkretsen setter opp veiledere i kampene du skal dømme. Det er en god mulighet for deg til å få tilbakemelding på dømmingen din, og på den måten utvikle deg videre.

Det er ditt ansvar å holde deg oppdatert over kalenderen din med dommeroppdrag i FIKS. Du må sikre deg at du kan dømme oppdragene du er oppsatt på. Hvis du ikke kan dømme en kamp, er det alltid førsteprioritet å bytte eller gi bort kampen til en annen Freidommer. Ta kontakt med dommeransvarlig om nødvendig.

4.1 Rutiner før, under og etter kamp

Før kampen møter du opp i god tid slik at du får gjort de nødvendige forberedelsene som venter. Først tar du kontakt med trenere/lagledere på begge lag for å fortelle at du er dagens dommer. Sjekk at kamprapporten er riktig ført med riktig navn og draktnummer. Sørg også for at begge lag er kjent med reglene og eventuelle andre spesielle situasjoner ved gjennomføringen av kampen. Her har du mulighet til å skape en gode tone mellom deg og lagene. Som dommer er kommunikasjon viktig.

Gjør deg deretter klar til kamp. Husk korrekt bekledning og alt av nødvendig utstyr. Det er nødvendig med en god oppvarming for å være klar til kamp.

Under kampen må du huske på at du er her for å lede kampen gjennom å håndheve spillereglene. Vær tydelig med fløyta, hold rede på tiden og mål/målscore og hold en god tone med spillerne på banen. Det er lov til å si fra og gripe inn ovenfor spillere/trenere som ikke oppfører seg på en ansvarlig måte.

Det viktigste er likevel å huske på at du er der for spillerne og spillet. Dommeren skal se på kampene som en lek for spillerne i barne- og ungdomsfotballen. Det er fortsatt viktig å veilede når spillerne gjør feil, spesielt i yngre årsklasser. Husk å behandle alle likt.

Etter kampen takker du spillere og trenere for kampen. Husk at begge lags lagledere må signere kamprapport. Du må også levere dommerregning (elektronisk). Etter kampen legger du inn hendelser og laster opp kamprapporten.

5.0 Utstyr dommere

Som dommer er det viktig å kunne gi et godt førsteinntrykk. Alle dommere i Frei Fotballklubb skal tildeles nødvendig utstyr i forhold til sine oppgaver.

5.1 Klubbdommere

- Alle klubbdommere tildeles egen fløyte. Man må selv stille med klokke, eller få hjelp av hjemmelagets lagleder til å følge med tiden.
- I tillegg benyttes «klubbdommer t-skjorte» eller «klubbdommervest». Dette ligger tilgjengelig på begge våre hjemmebaner.

5.2 Rekruttdommere

- Det første året som rekruttdommer får du dekt et komplett draktsett (drakt, shorts og sokker). I tillegg skal du ha fløyte og gule/røde kort. Annet nødvendig utstyr dekkes av den enkelte.
- Som andreårs rekruttdommer får du dekt et nytt komplett draktsett (drakt nr. to) og en overtrekksdress (bukse og genser). Annet nødvendig utstyr dekkes av den enkelte.
- For dommere som forfremmes til AD-dommere og skal dømme i trio i løpet av sitt første rekruttdommerår, gjelder samme avtale som for andreårs rekrutter.

5.3 Kretsdommere

- Her gjøres det individuelle avtaler.

For at nødvendig utstyr skal kjøpes og leveres ut forventer klubben at rekruttdommere bidrar med følgende tilbake:

- Betaler medlemsavgift og står som medlem i Frei FK.
- Dømmer minimum 10 seriekamper i regi av kretsen.
- Bidrar på dugnad som dommere under Freihallen cup.

OBS: Det kan gjøres individuelle forskjeller ut i fra hvilken innsats som legges ned av den enkelte dommer. Dommere som dømmer mange kamper og bidrar til klubben i positiv grad verdsettes og blir prioritert.

6.0 Dommeransvarlig

Gjennom kvalitetsklubbprosjektet fikk Frei Fotballklubb på plass en egen dommeransvarlig i klubben. Klubbens dommeransvarlig sitter i sportslig utvalg og rapporterer direkte til sportslig leder. Dommeransvarlig har som sitt overordnede mål at klubben skal rekruttere, beholde og utvikle dommere. Som en del av dette inneholder rollen en viktig oppgave som dommernes tillitsperson, og skal fungere som en leder for klubbens dommerlag. Slik er dommeransvarlig det viktigste bindeleddet mellom dommer og klubb.

Andre oppgaver for klubbens dommeransvarlig er:

- Være tilgjengelig for dommerne i klubben.
- Ha oversikt over alle dommere i klubben (klubb-, rekrutt- og kretsdommere), holde dem oppdatert og følge dem opp.
- Sette opp dommere til kamper som ikke styres av kretsen (fortrinnsvis barnefotball).
- Ansvar for å rekruttere, beholde og utvikle dommere i klubben.
- Arrangere og tilby dommerkurs.
- Påse at dommerne har en naturlig plass i klubbmiljøet.
- Sørge for nødvendig dommerutstyr.
- Avholde faglige- og sosiale samlinger for klubbens dommere i løpet av året.
- Samarbeide og holde dialog med andre dommeransvarlige og fotballkretsen.

Klubbens dommeransvarlig får du tak i på mailadressa til sportslig utvalg:

- sportslig@freifotball.no

7.0 Nyttige lenker

Hovedsider for dommere:

NFFs dommerside:

<https://www.fotball.no/dommer/>

NFF Møre og Romsdals dommerside:

<https://www.fotball.no/kretser/nordmore-og-romsdal/dommer/>

Spilleregler for barn/ungdom:

Barnefotball, 6-12 år:

<https://www.fotball.no/lov-og-reglement/spilleregler/spilleregler---barnefotball-612-ar/>

Ungdomsfotball, 13-16 år:

<https://www.fotball.no/lov-og-reglement/spilleregler/spilleregler-og-retningslinjer---ungdomsfotball-13-16-ar/>

Annet:

NFFs kursmateriell:

<https://www.fotball.no/dommer/dommerkurs/>

Innlogging FIKS:

<https://fiks.fotball.no/FiksWeb/>

www.freifotball.no

NORGES
FOTBALLFORBUND

**FAIR
PLAY**

